

Černetova nagrada 2024 je pripadla Dimitriju Žbogarju

Podelitev Černetove nagrade v Zgoniku: Černetova nečakinja **Ana Marija Prijatelj**, njena vnukinja, Černetova prapranečakinja **Veronika Cerar**, nagrajenec, predsednik komisije **Tomaž Simčič** in harmonikar **Manuel Pečar**

Komisija Černetove nagrade, ki jo sestavljajo Tomaž Simčič, Erika Jazbar in Ivo Jevnikar, je 37. Černetovo nagrado za leto 2024 soglasno podelila javnemu in političnemu delavcu Dimitriju Žbogarju, vinogradniku, živinorejcu in turističnemu delavcu, upravitelju znane in priljubljene gostinske točke na Tržaškem Krasu. Podelili so mu jo 26. decembra 2026 v Zgoniku.

Lucija Kavčič | Arhiv KDC

Podelitev Černetove nagrade je potekala okoli 11. ure takoj po praznični maši na dan sv. Štefana v učilnici župnišča v Zgoniku. Komisija je Černetovo nagrado Žbogarju podelila za njegovo zvestobo in za doslednost, s katero si v okolju, v katerem prevladujejo drugačne vrednote, prizadeva za to, kar je po njegovem prepričanju dobro in prav, za politično zrelost, ki na prvo mesto ne postavlja osebne koristi in prestiža, ampak skupno narodno, duhovno in socialno dobro skupnosti,

v službo katere se čuti poklicanega. Kot je zapisano v utemeljitvi komisije, in jo je prebral predsednik komisije Tomaž Simčič, so Žbogarju nagrado podelili, da bi nagradili njegov čut in delo za skupnost, za vztrajanje pri vrednotah in prizadevanje za rast krajevnega narodnostnega, verskega, kulturnega in političnega občestva. Žbogarju je nagrado vročila nečakinja Dušana Černeta Ana Marija Prijatelj, v imenu zgoniške skupnosti pa je vaščane, prijatelje in druge, ki so se zbrali v župnišču,

pozdravil Andrej Gruden. Nagrajenca je v nagovoru predstavila Marija Breclj, ki je povedala, da ga pozna že od njegovega otroštva, ko ga je oče Orlando v 70. in zgodnjih 80. letih vključeval v dejavnosti devinsko-nabrežinske sekcije Slovenske skupnosti, ki je bila v tistem času zelo aktivna. »Dimitrij je že kot fant izkazal isto ljubezen do svojega naroda, kot jo morda na drugačen način izraža še danes: ljubezen do jezika, do naše zemlje, do zgodovine naših krajev in ljudi – o tem ne nazadnje pričajo

nedavni članki v našem časopisju, kjer se dokumentirano loteva nekoliko zagonetnih in pozabljenih vidikov zgoniške krajevne zgodovine,« je dejala Marija Breclj in nadaljevala, da je odnos do zemlje za Dimitrija Žbogarja izredno pomemben, saj se zelo dobro zaveda, kako velika je njena vednost za obstoj slovenstva v teh krajih. »Vsakič ga zaboli srce, ko kdo proda od naših prednikov s trudom pridobljen teren in s tem tudi del svoje identitete,« je poudarila Brecljeva.

Zemlja – poklicna odločitev

Za nagradjenca je zemlja tudi profesionalna izbira: po maturi na DTTŽ Žiga Zois v Trstu leta 1985 je v njem dozorela odločitev, da se bo posvetil kmetijski dejavnosti, živinoreji, sirarstvu, izdelovanju mesnih izdelkov, vinogradništvu in seveda kmečkemu turizmu. Z ženo Marino Milkovič imata tri otroke, poleg tega pa je Žbogar že od leta 1998 aktiven v kmetijskih stanovskih in strokovnih organizacijah. V letih 1998–2014 je bil pokrajinski predsednik najpomembnejše italijanske organizacije kmetijskih podjetnikov Neposrednih obdelovalcev – Coldiretti, v letih 2005–2010 pa tudi deželni predsednik. Več let je bil v odboru deželnega združenja živinorejcev (AAFVG) in dve leti tudi njegov predsednik. Sodeloval je pri razvoju pobude Campagna amica, ki poudarja vrednote, med katerimi so varstvo okolja, tradicija in kultura, zdravje, pravičnost in družbena angažiranost.

Zamejski Martin Krpan

Kot je še dejala govorka Marija Breclj, je Dimitrij Žbogar vključen tudi v dejavnosti krajevne cerkvene skupnosti in se politično udejstvuje v občini Zgonik v okviru zbirne stranke Slovencev v Italiji Slovenska skupnost, večkrat tudi mimo svojih lastnih koristi. Kot je zapisal Tomaž Simčič, se je Žbogar v politično življenje vključil kot zagovornik samostojnega slovenskega političnega nastopanja in zastopnik stranke Slovenska skupnost in od leta 2004 kar štirikrat kandidiral za župana občine Zgonik ter kljub neuspehu še vedno dosledno vztraja v zgoniškem občinskem svetu kot svetnik opozicije, letos pa je kandidiral za svetnika na listi Združena ekipa za Zgonik in je načelnik skupine. Poleg vsega je Brecljeva v svojem nagovoru pohvalila tudi Žbogarjevo preudarnost in odprtost za izzive na profesionalni in politični ravni ter ga imenovala »novodobni zamejski Martin Krpan, značajsko morda nekoliko oglat, na splošno zelo družaben in včasih gostobeseden, predvsem pa, in to žari iz njegovih oči, prav otroško navdušen.« In tudi zato si po njenih besedah zasluži Černetovo nagrado.

Zadoščenje in odgovornost

Nagrada daje po eni strani zadoščenje, po drugi strani pa je velika odgovornost, je v svoji zahvali dejal Dimitrij Žbogar. »Moje misli gredo k tistim ljudem, ki so stali za to nagrado, saj sem nekatere od njih osebno poznal. Prebral sem, da so bili pobudniki nagrade Černetovi kolegi in prijatelji dr. Egidij Vršaj, prof. Zorko Harej, dr. Drago Legiša in Saša Martelanc. Dr. Legiša pa je bil z Ivanom Brecljem, Antkom Terčonom in Mariom Kraljem večkrat pri nas, ker so se srečevali z mojim očetom Orlandom in politizirali. Mislim, da sem se prav ob poslušanju teh pogovorov tudi sam začel zanimati za politiko. Zato to nagrado doživljam in sprejemam kot potrditev nekega dela, ki je nadaljevanje tistega dela, ki so ga prej omenjeni možje opravljali z veliko vztrajnostjo in vero, da je to delo potrebno za vse nas, za vso skupnost,« je poudaril Žbogar in dodal, da je prav ob teh ljudeh spoznal, da ni vse le v politični konfrontaciji in da je pomembno tudi aktivno sodelovanje v župniji. Zahvalil se je za znanje in prijateljstva iz skavtskih časov, še posebej pa svoji družini in ženi Marini, ki ga je čakala in pri delu velikokrat nadomestila. Obljubil je, da bo

Černetov nagradjenec 2024 Dimitrij Žbogar, zamejski javni in politični delavec, poklicno vinogradnik in živinorejec

Dimitrija Žbogarja zaboli srce vsakokrat, ko kdo proda od naših prednikov s trudom pridobljen teren (zemljo) in s tem tudi del svoje identitete.

še naprej po svojih najboljših močeh povezoval ljudi iz svoje skupnosti: »Da se bomo aktivno vključevali v življenje naše župnije, naše politične stranke tako na občinski kot na širši ravni in skrbeli tudi za našo zemljo, da ne bo ostala zapuščena in zanemarjena.«

Direkten in dosleden

Nagrado Dušana Černeta od leta 1976 podeljujejo v spomin na časnikarja, publicista, javnega delavca, narodnjaka in politika Dušana Černeta (1916–1975). Dušan Černe je bil v povojnih letih pomembna osebnost, s svojo dejavnostjo je pomembno zaznamoval razvoj slovenskega kulturnega in političnega življenja v Italiji, je zapisal Tomaž Simčič. Černe je bil znan zlasti zaradi svoje premočrtnosti in doslednosti, s katerima se je zavzemal za vrednote, ki so mu bile nadvse drage: za slovenstvo, za demokracijo in za krščanstvo. Kmalu po njegovi smrti se je zato med njegovimi prijatelji in somišljeniki rodila ideja, da bi se ustanovila nagrada, ki bi se podeljevala Slovincu oz. Slovenki ali slovenski organizaciji kot priznanje za zasluge v boju za ideje, ki so mu bile pri srcu. Ustanovljen je bil odbor in izoblikovan pravilnik. Prvi prejemnik nagrade je bil leta 1976 beneškoslovenski časopis Dom. Od tedaj je bila nagrada podeljena že sedemindesetkrat, pred Dimitrijem Žbogarjem jo je leta 2023 je prejel duhovnik in kulturni delavec Renzo Calligaro, župnik v Bardu in Zavrhu v Terski dolini za svoje delo na verskem in kulturnem področju. [b]